

foglaló külföldi katalógusok külföldi könyvekre vonatkozólag eddig is hasznos utbaigazítást adtak. A magyar antikvár-piac áráiról azonban eddig összefoglaló áttekintésünk nem volt, de — örömmel jelenthetjük — már készül, sőt sajtó alatt is van és MAKKAI LÁSZLÓ munkájában az Országos Széchényi-Könyvtár kiadásában rövidesen meg is jelenik, az antikvár-katalógusokban ajánlott és a könyvaukciókon elért árak feltüntetésével. Ez persze nem jelenti azt, hogy könyvbecslés most már e katalógus alapján elvégezhető, mert éppen a katalógusból is kiderül, hogy a piac árai időnként változók, az egyes könyvek iránti érdeklődés, vagy a közgazdasági helyzet, a könyvvásárlók, tudósok, gyűjtők anyagi helyzetének változása, a könyvek állapota s esetleges bejegyzései szerint. De MAKKAI könyve tájékozást fog nyújtani arról, hogy az elmúlt évtizedekben miképen értékelték a magyar könyvpiacra a forgalomban volt régi könyveket.

TR. Z.

Párizsi forma kötés. A *Magyar Kurir* 1822. évfolyamában olvasom „Jelentés. Hébe. Zsebkönyv 1823-ra, kiadta Igaz Sámuel. Hat részre metszett képpel, Villiers, Huit, Bája, Perger, Schnorr és Höfel János rajzolatjaik után Blaschke, Kovács s Höfel által; kéziratmásolatokkal és muzsikai darabbal; (mellette vagy az 1823-ra szülő Kalendárium, hasonlóul metszett címképpel Lenhardtól); párizsi forma kötésben, aranyos metszéssel, tokban, velin papirosra nyomtatva 7 f V. Cz. (*M. Kurir* 1822. II., 340.) „Auróra... 1823-ra. Tíz részre metszett képpel, G. M. Petrich és Schärmer rajzolatjaik után, Blaschke, Axmann, Höfel és Loos által;... Párizsi forma kötésben, aranyos metszéssel, tokban, velin papirosra nyomtatva. (*M. Kurir* 1822. II. 404.)

A párizsi forma kötés a *Hébe* és *Auróra* selyemkötése, az első, finom, aranymetszésű, elegáns kötés, amely nagyobb számban került a könyvpiacra.

TR. Z.

Erdélyi Magyar Hir-vivő. Der neue Kurier 1790. évi folyamának egyik mellékletében olvasom:

„igyekezzünk ezen folyó 1790-dik Esztendőben Aprilisnak harmadik napján el-kezdve, Juniusnak utolsó napjáig Ujságainkat minden héten egyszer Tsötörtök nap botsátani; Juliusban kezdjük minden héten két izben külden, úgy-mint Hetfőn és Tsötörtökön... ezen Hir-vivőnek árrát oly kevésre szabtuk a' mint tsak lehetett.

A' szebeni Elő fizető Urak mind a' Pénzt az Ujságokért, mind pedig hozzánk teendő Jelentéseiket [Tudósításokat] említett Hochmeister Márton Szebeni Könyv Nyomatónál adják-be.

Szeben, 18-dik Febr. 1790.

Az Erdélyi Magyar Hirvivő
író Társaság.

A hatoldalas magyarnyelvű előfizetési felhívás: „Tudositás az Erdélyi Magyar Hir-vivőről“ mint „Zehnte besondere Beilage zu Num. 28. des neuen Kuriers aus Ungarn“ jelent meg. (Der neue Kurier 1790. 301. l.)

Kereszty bibliográfiája említi. Hol található és hány száma jelent meg?

TR. Z.

Ki látta az Ungrische Oekonomische Zeitung-ot? „Auf die Ungrische Oekonomische Zeitung, welche der Eigenthümer des Pester und Ofner Kundschaftamtes veranstaltet, gehen die Bestellungen nach Wunsch. Am 15. dies erschien das erste Stück davon und wird zur Probe dem Pester Kurier unentgeltlich den 18. beigelegt. Alle Patrioten Ungarns, und Liebhaber Vaterländischer Landeskultur werden brüderlich aufgefordert, durch ihre Vorsprache diese nützliche Unternehmung zu empfehlen, und dem Herrn Verfasser des Magyar Kurier dankt der Verleger hiermit verbindlichst für seine Güte.“ (O. und P. Frag- und Kundschaftsblatt 1789. Juli 16. 214. l.)

Megjelent-e az Ungrische Oekonomische Zeitung s megvan-e valahol Kereszty nem ismeri.

TR. Z.

Színházi évkönyvek, zsebkönyvek és almanachok a Nemzet Múzeum Széchényi Könyvtárában. A magyar színesztörténetével foglalkozóknak sok nehézséggel kell megküzdeniök. Forrásmunka nagyon kevés van és különösen az 1796-tól 1837-ig terjedő időszak sok részben még mindig nagyon is homályos. A régi hírlapok csak szórványosan és nagyon felületesen foglalkoztak a színházak munkájával és teljesen figyelmen kívül hagyták azt, hogy írásaik valamikor történeti dokumentumokként fognak szolgálni. Inkább lehet támaszkodni a színházi év-, zsebkönyvekre és almanachokra, bár ezeknek adatai sem kielégítőek.

E könyvecskék legnagyobb hibája, hogy egyszerűen az előadott darabok címének felsorolására szorítkoznak, a szerzők nevének megemlézése nélkül.

Ezeket a kiskönyvecskéket többnyire a színtársulatok sűgői adták ki és csak a Nemzeti Színház zsebkönyvét adta ki 1868-tól CSEPREGI LAJOS, a színház titkára.

A legrégebb ilyen magyar nyelvű könyvet 1793-ban adták ki a Nemzeti Játzó Társaság Tagjai. A következő évek kiadványai mind egy kaptafára készülnek. Változást hozott a KÖNYVES MÁTÉ által 1834-ben kiadott *Játékszini koszorú*, mely az egész ország magyar színesztörténetének adatait magában foglalja.

Ugyancsak az egész ország színjátszását foglalja magában a VAHOT IMRE által 1853-ban kiadott *Játékszini Almanach*.

Ezután 1872-ig csak az egyes színtársulatok adatait magában foglaló ily könyvecskék jelennek meg. 1872-ben jelenik meg *A magyar színesztörténet országos névtára*, LENHARDT E. kiadásában. Ennél még töké-